

de nacioj por reciproka garantiado de politika sendependeco kaj teritoria integreco. Post sia konferenco en Parizo en 1919 la Ligo akceptis la principaron per pakto de Versailles, kiun subskribis 44 landoj. En 1920 eklaboris la sekretario en Londono kaj en novembro 1920 la Ligo translokiĝis al Ĝenevo. Oficialaj lingvoj de la Ligo estis la franca, la angla kaj la hispana. Inazô Nitobe, asista ĝenerala sekretario ekde 1920, partopreninta la 13-an UK-on 1921 en Prago, verkis favoran raporton, en kiu li nomis internacian lingvon „motoro de la internacia demokratio”. La societo Kosmoglot sendis la 5-an de septembro 1921 al la Ligo franclingvan leteron (subskribitan de Linzbach kaj de De Wahl) kun jenaj tezoj pri la ebla universala lingvo: (1) Oni elektu la plej perfektan, ne la plej disvastiĝintan lingvon (2) La plej bona universala lingvo estas tiu, kiu estas la plej internacia (3) Por trovi tiun lingvon necesas proponi ĝeneralan konkurson. Laŭ la respondo de Inazô Nitobe, la kunveno de la Ligo la 15-an de septembro 1921 eldonis rezolucion konforman al la opinio de Kosmoglot. Edgar de Wahl, laborinte dum trideko da jaroj pri sia projekto Occidental, evidente decidis tuj proponi ĝin al la Ligo: la publikigita respondo de Nitobe en Occidental havas la daton 23.9.1921, do ankoraŭ antaŭ la oficiala publikigo de *Li principes de Occidental* en la numero 2/1922 de Kosmoglot. Kvankam la propono de la Ligo akcepti internacian lingvon kiel sian laborlingvon menciis plurajn internaciajn lingvojn, ĝi fakte preferis Esperanton – sekvis eĉ rekomendo enkonduki ĝin en la lernejojn de la membro-ŝtatoj. La Ligo mem montriĝis nestabila kaj nekapabla malebligi la duan mondmiliton. Oficiale ĝi dissolviĝis en 1946.

Brita Asocio por Antaŭenigo de Scienco (The British Association for the Advancement of Science) fondiĝis 1831 en Jorko kun la celo atentigi la publikon pri sciencaj aferoj kaj montri avantaĝojn de scienca kaj teknika progreso. Al ĝiaj membroj oni dankas por sciencaj kaj teknikaj eltrovaĵoj fizikaj, kemiaj, elektronikaj ktp. (Joule, Bessemer, Raleigh, Ramsay, Thomson k.a.); verŝajne la plej fama membro estis Charles Darwin. Krom regulaj kunvenoj, la societo organizas eldonadon de sciencaj publikaĵoj kaj peras kontaktojn de fakuloj el diversaj sciencaj branĉoj. Ĝi inspiris fondadon de landaj sciencaj organizaĵoj tra la mondo, multaj el ili specialiĝintaj pri unuopaj sciencoj kaj siavice organizitaj en kontinentaj kaj mondaj organizaĵoj (Aŭstralia-Novzelanda, Aŭstralazia, Sudafrika, Islama k.a.). “American Association for the Advancement of Science” estis fondita en 1848. La brita kaj la usona Asocioj subtenis lingvistikajn laborojn de la komitato “Committee on International Auxiliary Language of International Research Council”, starigita en 1919 en Bruselo sub gvido de Frederick Gardner Cottrell. La komitaton eniris spertuloj pri internacia komunikado kun lingvista erudicio. Similaj komitatoj fondiĝis ankaŭ ĉe la itala kaj la franca Asocioj, estante antaŭvidataj (sed poste ne realiĝintaj) en aliaj eŭropaj landoj. Evidente, Edgar de Wahl engaĝiĝis ankaŭ en tiuj ĉi laboroj, kiuj fine kondukis al fondo de IALA (International Auxiliary Language Association) en 1924. Lia nomo staras, krom sur la membrolisto de Academia pro Interlingua, ankaŭ sur tiu de IALA, ĉar ambaŭ organizaĵoj kunlaboris, havante komunajn membrojn, kiel montras ilia korespondado (http://www.interlingua.org/html/copy_of_ii-history.htm). En la unua periodo de sia agado, IALA serioze esploris pluajn internaciajn lingvojn kaj projektojn por rekomendi ilin kiel internaciajn lingvojn.

En 1923 okazis *Intersistemat Conferentie* en Kassel (pro iniciato de idisto Erich Weferling, kiu poste lanĉis proprajn projektojn) por starigi kunlaboran strategion de diversaj interlingvanoj. Interalie estis proponite (1) al esperantistoj kaj idistoj zorgi almenaŭ pri